

Canllawiau i ymgeiswyr: Digwyddiadau a gwyliau untro

Mae cronfa gymunedol fferm wynt Pen y Cymoedd yn cydnabod ac yn gwerthfawrogi manteision digwyddiadau a gwyliau lleol untro. Maent yn rhan bwysig o fywyd bob dydd sy'n annog pobl i chwarae rhan fwy gweithredol yn eu cymunedau. Efallai y byddant yn dathlu achlysur arbennig, yn dod â phobl at ei gilydd i gymryd rhan mewn digwyddiadau celfyddydol neu i'w gwyllo, yn codi arian at achos da neu'n dod â phobl mewn cymuned yn agosach at ei gilydd.

Gall hyd yn oed digwyddiadau bach gael effaith fawr o ran meithrin ysbryd cymunedol a balchder, codi proffil ardal neu sefydliad a dod â busnes i gynhyrchwyr a chyflenwyr lleol. Mae'r Gronfa wedi bod wrth ei bodd yn cefnogi amrywiaeth o ddigwyddiadau cymunedol – Darllenwch fwy am y rhain isod.

In eich cais am gyllid ar gyfer digwyddiad neu wyl, bydd angen i chi ddangos:

- **Sut y bydd y digwyddiad yn dod â'r gymuned at ei gilydd:** i Mae'r nvoidigaeth a'r ymgysylltu yn allweddol i lwyddiant y digwyddiad ar unrhyw raddfa. Byddem yn disgwyl i chi siarad â grwpiau eraill a'u hymgysylltu wrth gynllunio'r digwyddiad, a gallu dangos bod cymorth lleol ar ei gyfer. Gall EVENTS fod o gymorth i feithrin ymwybyddiaeth leol o weithgareddau a gwasanaethau, a gweithredu fel tartios gwerthfawr ar gyfer ymglymiad neu newid.
- **Ei fod yn cael ei gynllunio a'i reoli'n dda:** Mae cynllunio digwyddiad yn gofyn am amser – mae angen i chi ddechrau gweithio ymhell ymlaen llaw. Mae angen ystyried manylion y rhaglen ddigwyddiadau yn ofalus a'u costio, gan gynnwys e.e. lleoliad a llogi offer, cael caniatâd cyfreithiol (efallai y bydd ei angen os ydych yn cynnal raffl neu'n gwerthu alcohol neu'n cau ffordd), asesiadau risg gyda mesurau priodol ar waith i sicrhau diogelwch, darpariaeth cymorth cyntaf sut y bodlonir safonau diogelwch bwyd ar gyfer unrhyw fwyd sy'n cael ei weini neu ei werthu, mynediad i holl Aelodau'r gymuned – gan gynnwys pobl ag anabledau,
- **Sut y bydd y digwyddiad yn meithrin ymwybyddiaeth o gyfleusterau cymunedol ac yn dod â manteision economaidd:** dim ond un neu ddau o ddigwyddiadau rheolaidd y gall eu cymryd i roi tref, pentref neu ranbarth yn gadarn ar y map. Sut y gall eich digwyddiad ddod â busnes i siopau lleol, tafarndai, bwytai, chyflenwyr ac ati? A fydd yn golygu defnyddio lleoliadau cymunedol a chynnwys perfformwyr lleol?
- **Eich cynlluniau ar gyfer creu incwm:** Mae'r gallu i ddangos eich bod wedi sicrhau arian cyfatebol bob amser yn cael ei groesawu drwy e.e. rhentu stondinau, nawdd lleol. Os ydych yn bwriadu cynnal y digwyddiad yn rheolaidd, sut y gallai ddod yn hunangynhaliol?
- **Eich bod wedi ystyried ac wedi cynllunio cyhoeddusrwydd a marchnata:** gan y byddwch wedi ymgysylltu â'r gymuned ehangach, dylai'r rhan fwyaf o bobl wybod am eich cynlluniau eisoes, ond sut y byddwch yn sicrhau eich bod wedi cyrraedd cynifer o bobl ag sy'n bosibl? Ydych chi'n gobeithio denu ymwelwyr o'r tu allan i'ch cymuned i'r digwyddiad – sut fyddwch chi'n mynd ati i wneud hynny?

Canllawiau pellach:

- Cabinet Guide '[Organising a voluntary event – a can-do guide](#)'
- Health & Safety Executive '[Running and Event Safely](#)'
- Resource Centre '[Event Planning Checklist](#)'

DS: Nid yw cydymffurfio â'r nodyn cyfarwyddyd hwn yn gwarantu y bydd cais yn llwyddiannus – Mae'n rhoi syniad o rai elfennau o'n proses a'n meini prawf asesu.

Gwyliau a digwyddiadau: astudiaethau achos

Cystadleuaeth garddio

Mae Avant yn gwmni theatr a CIC o gymoedd De Cymru, a ffurfiwyd yn 2015. Creu theatr, dawns a gweithgareddau artistig perthnasol ac unigryw i'w cymuned a hyrwyddo'r gwaith hwn gartref a bell.

Dros y tair blynedd diwethaf roedden nhw wedi creu 7 o ddramâu, 2 brosiect theatr hip hop, cynnal 2 wyl, 1 digwyddiad jam chwaraeon cystadleuol, gwneud 1 ffilm, cynnal nifer o weithdai a dosbarthiadau rheolaidd, gyda ac ar gyfer y gymuned. Roedd hyn oll wedi helpu i gynyddu nifer y cynulleidfaoedd theatr yn lleoliadau a reolir gan y cyngor a mannau eraill, cynyddu cyfranogiad yn y celfyddydau, cynyddu amrywiaeth o fewn y cynulleidfaoedd hyn a datblygu golygfa gelfyddydol newydd yn y Cymoedd.

Cafodd y llwyddiant ar gyfer y digwyddiad cychwynnol, sef cylch llawn-yn 2018, ei gydnabod a'i groesawu gan y PCSO lleol. Roedd criw o bobl ifanc a welodd y dawnsyr yn cyrraedd, roeddent yn beicio ac yn siarad ag arweinydd y lleoliad, roeddent yn betrusgar i ymuno, i adael eu beiciau y tu allan. Brawynodd dau o'r bobl ifanc y profiad gan ymuno â nhw y tu mewn, ar ôl un rownd roedden nhw'n gadael a dychwelyd gyda gweddill y gang, daeth eu ffonau allan a chipiwyd y dawnsio ar gyfer Instagram a SNAP CHAT ac ymunodd mwy o bobl ifanc leol â nhw.

Roedd y prosiect hwn yn elwa:

1. Adeiladu cymunedol (Boys & Girls club) a gafodd weithgaredd yno a ddenodd gynulleidfa newydd ac a gynhyrchodd incwm
  2. Siopwyr oedd â phobl newydd yn yr ardal yn gwario arian
- Cyfranogwyr a ddysgodd sgil newydd, gwell iechyd corfforol a meddyliol a lles ac roeddent yn agored i ffurf gelfyddydol newydd a chwaraeon sydd â chyfleoedd gyrfaol.

RAFT (Rhondda Arts Festival Treorchy)

Roeddem yn falch iawn o gefnogi'r grŵp newydd hwn ar gyfer eu Gŵyl^{1af} yn 2018 gyda grant o £5,000.

Cynhaliwyd Gŵyl Gelfyddydau gyntaf Rhondda Treorci (RAFT) yn 2018 a bu'n cynnwys **Jools Holland**, **Lesley Garrett** & **cwmni Opera Cenedlaethol Cymru**, **Only Men Aloud** ynghyd â llu o berfformwyr ac artistiaid lleol.

Roedd buddsoddi yn y cyfnod cynnar hwn yn caniatáu i'r flwyddyn gyntaf fod yn llwyddiant ysgubol, a bu'n ddefnyddiol i chwistrellu arian ar yr adeg honno er mwyn eu galluogi i gymryd rhan mewn gŵyl flynyddol sydd bellach yn denu cannoedd o ymwelwyr i'r ardal.

Bob mis Mehefin maent yn ceisio dathlu a dangos yr amrywiaeth aruthrol o greadigrwydd a thalent artistig sy'n bresennol yng Nghymoedd y Rhondda, a dod â'r artistiaid gorau oll i'r rhanbarth. Wedi'i ganoli ar dref lewyrchus Treorci, mae'r gyfres bob haf yn dod â'r goreuon yn ne Cymru a ffurfiau celf ehangach, gan lenwi pob gofod posibl gyda'ch hoff gerddoriaeth, theatr, comedi, llenyddiaeth, celf, barddoniaeth-a mwy!

Gŵyl afon Glyncorwg

"Am ddiwrnod bendigedig, lle hardd. Roedd yn gyfle gwych Nid yn unig i'r gymuned ddod ynghyd a chael hwyl fawr dydd ond hefyd yn dod â phobl o drefi lleol. Yr oeddem yn y warchodfa natur, sydd gerllaw. Mae'n ymddangos bod llawer o bobl yn dal i meddwl bod y Cymoedd yn dal yn ddu a budr gyda llwch glo, Mae gennym amgylchoedd hardd a phob dim i ymweld â nhw, gobeithio o ganlyniad i'r digwyddiad hwn bydd mwy o bobl yn ymweld yn rheolaidd â'n pentref hardd. Agorwyd y digwyddiad gan Iolo Williams a Roedd cymaint o grwpiau, cyflenwyr a diddanwyr lleol yn cymryd rhan, diwrnod cymunedol gwirioneddol. "

Diwrnod pibellau uilleann

Roedd hwn yn gynnig diddorol, mae'r grŵp yn cyfarfod yn rheolaidd ac yn cynnal digwyddiadau a datganiadau yn Amgueddfa Pontypridd, ond maen nhw wir eisiau i Ed ddod â'r gweithgaredd ymhellach i fyny'r Dyffryn.

Roedd hwn yn ddigwyddiad undydd a oedd yn cynnwys nifer o leoliadau cymunedol a phreifat, ac felly'n dod â chynulleidfa newydd i'r lleoliadau hynny hefyd. Daeth y Pipwyr byd-enwog i Aberdâr a Glynrhedynog am y diwrnod, gan ddod â nifer o ddilynwyr ymweld wrth i PIPERS ar draws y DU deithio i'r digwyddiadau hyn gan eu bod mor brin. Roedd y grŵp had yn gyfrifol am gyfrifon cyfryngau cymdeithasol ac yn dosbarthu posteri a thafleini yn Rhondda uchaf a Cynon uchaf. Hysbysebodd yr orsaf radios lleol hefyd y digwyddiad.

Roedd y digwyddiad hefyd yn gyfle i recriwtio coryddion ifanc newydd – cais cymedrol ydoedd am weithgaredd a fyddai'n benefio nifer o leoliadau cymunedol, aelodau o'r grŵp, yn dod â thwristiaid i'r ardal ac yn cynnig profiadau dysgu newydd a fyddai, gobeithio, yn cynyddu aelodaeth grwpiau a gwella cynaliadwyedd yn y dyfodol.

